

De Hoven

Jaarrekening 2018

Stichting De Hoven
Bedumerweg 2
9959 PG Onderdendam
Telefoon : 050 367 20 60
Mail : informatie@dehoven.nl
Website : www.dehoven.nl
KvK Groningen : 2068255

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2018	
5.1.1 Balans per 31 december 2018	3
5.1.2 Resultatenrekening over 2018	5
5.1.3 Kasstroomoverzicht over 2018	6
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5 Toelichting op de balans per 31 december 2018	11
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa	18
5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	19
5.1.8 Toelichting op de resultatenrekening over 2018	20
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	33
5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming	33
5.2.3 Resultaatbestemming	33
5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum	33
5.2.5 Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	33
5.2.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	28.819.208	29.877.702
Totaal vaste activa		<u>28.819.208</u>	<u>29.877.702</u>
Vlottende activa			
Vorraden en onderhanden werk	2	0	398.049
Vorderingen en overlopende activa	3	1.766.680	1.409.125
Vorderingen uit hoofde van bekostiging	4	1.862.768	1.451.129
Vorderingen subsidieregelingen	5	25.340	89.438
Liquide middelen	6	8.312.315	6.698.187
Totaal vlottende activa		<u>11.967.103</u>	<u>10.045.928</u>
Totaal activa		<u><u>40.786.311</u></u>	<u><u>39.923.630</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	7	182	182
Bestemmingsfondsen		11.333.639	10.239.554
Algemene en overige reserves		<u>890.390</u>	<u>854.026</u>
Totaal eigen vermogen		12.224.211	11.093.762
Vorzieningen	8	3.195.943	3.678.653
Langlopende schulden			
Schulden aan kredietinstellingen	9	16.188.148	16.972.204
Achtergestelde leningen		<u>700.000</u>	<u>1.050.000</u>
		16.888.148	18.022.204
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	4	0	0
Kortlopende schulden en overlopende passiva	10	8.478.009	7.129.011
Totaal passiva		<u><u>40.786.311</u></u>	<u><u>39.923.630</u></u>

Inclusief de achtergestelde lening bedraagt het garantie vermogen per 31 december 2018 € 13.274.211.

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2018

	Ref.	2018 €	2017 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties WLZ	11	42.585.842	39.687.815
Opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties WMO	12	639.286	671.824
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties	13	334.793	309.776
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	14	2.662.559	2.463.206
Omzet ZVW Extramurale zorgproducten	15	1.779.140	1.640.150
Subsidies	16	480.775	504.721
Overige bedrijfsopbrengsten	17	1.114.644	1.184.245
Som der bedrijfsopbrengsten		49.597.039	46.461.737
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	35.316.004	31.677.252
Afschrijvingen op materiële vaste activa	19	2.384.557	2.298.050
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	0	0
Overige bedrijfskosten	21	10.291.357	10.648.867
Som der bedrijfslasten		47.991.918	44.624.169
BEDRIJFSRESULTAAT		1.605.121	1.837.568
Financiële baten en lasten	22	-474.672	-513.787
RESULTAAT BOEKJAAR		1.130.449	1.323.781
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2018 €	2017 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfondsen		1.094.085	1.275.659
Algemene en overige reserves		36.364	48.122
		1.130.449	1.323.781

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT

Ref.	2018		2017	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		1.605.121		1.837.568
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	2.384.557		2.298.050	
- mutaties voorzieningen	<u>-482.710</u>		<u>590.516</u>	
		1.901.847		2.888.566
Veranderingen in vlottende middelen:				
- voorraden en onderhanden werk	398.049		-323.678	
- vorderingen	-357.555		-329.410	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	-347.541		-774.352	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan kredietinstellingen)	<u>1.348.998</u>		<u>-1.329.882</u>	
		1.041.951		-2.757.322
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>4.548.919</u>		<u>1.968.812</u>
Ontvangen interest	13		364	
Betaalde interest	<u>-459.365</u>		<u>-497.456</u>	
		<u>-459.352</u>		<u>-497.092</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		4.089.567		1.471.720
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-1.326.063		-1.155.724	
Desinvesteringen materiële vaste activa	<u>0</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.326.063		-1.155.724
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Aflossing langlopende schulden	<u>-1.149.376</u>		<u>-1.292.337</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.149.376		-1.292.337
Mutatie geldmiddelen		<u>1.614.128</u>		<u>-976.341</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		6.698.187		7.674.528
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>8.312.315</u>		<u>6.698.187</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>1.614.128</u>		<u>-976.341</u>

Toelichting:

Er is bij de samenstelling van het kasstroomoverzicht gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Informatie over de onderneming

Stichting De Hoven is statutair gevestigd te Onderdendam, de feitelijke activiteiten vinden plaats op de locaties van stichting De Hoven, de locaties bevinden zich in de plaatsen: Winsum, Baflo, Bedum, Delfzijl, Appingedam en Onderdendam en is geregistreerd onder KvK-nummer 02068255. Daarnaast worden activiteiten uitgevoerd in Noorderzorg te Uithuizermeeden tot 1 januari 2019. De belangrijkste activiteit van De Hoven is het verlenen van zorg aan ouderen en mensen met het syndroom van Korsakov.

In 2017 is door Stichting De Hoven en Stichting Zonnehuisgroep Noord een maatschap opgericht voor de uitvoering van Geriatrische Revalidatiezorg met als voornaamste doel, het waarborgen van deze specialistische zorg in Noord-Oost Groningen. In de jaarrekening van Stichting De Hoven is het aandeel in het resultaat van de maatschap proportioneel, gesplitst naar het aandeel in de opbrengsten en kosten, per saldo negatief € 68.829 verwerkt in de resultatenrekening van Stichting De Hoven. De vordering/schuld positie met de maatschap is verwerkt in de balans per 31 december van Stichting De Hoven.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Bedrijfsgebouwen	2% - 10%
Machines en installaties	5% - 10%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	5% - 20%

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Bedrijfswaarde

Stichting De Hoven heeft een bedrijfswaardeberekening opgesteld. De uitkomsten van de bedrijfswaardeberekeningen zijn sterk afhankelijk van veronderstellingen over de uitwerking van het overgangsregime, (opslagen in) tarieven in de toekomstige bekostigingssystemen, groei van productie en disconteringsvoeten. Bij de bepaling van de bedrijfswaarde wordt geen rekening gehouden met de mogelijke consequenties van aardbevingsschade en bevolkingskrimp. In 2015 (en eerder) is als gevolg van de aardbevingen schade aan onze gebouwen vastgesteld.

De uitgangspunten die De Hoven hanteert voor de komende jaren zijn de volgende:

- Groei volume: geen volumegroei ingerekend;
- Prijs van de productie: 1,15%;
- Afschrijvingstermijn voor vastgoed voorshands van 30 jaar, herijking zal zo nodig na 3 jaar plaatsvinden;
- Generiek budgetkorting: 3,5%;
- Discontovoet: berekend o.b.v. 5%.

De ingeschatte bedrijfswaarde is hoger dan de boekwaarde eind 2018. De hierboven genoemde uitgangspunten zijn gematigde aannames.

Zowel op instellingsniveau als op locatieniveau zijn geen boekwaardeproblemen geconstateerd.

Financiële vaste activa

De aanloopverliezen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd op nihil.

Onderhanden werk

Het onderhanden werk heeft betrekking op DBC's die zijn geopend in het verslagjaar maar nog niet afgesloten. Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen de directe opbrengstwaarde van de DBC op balansdatum. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voor een mogelijk overproductierisico is een voorziening gevormd en in mindering gebracht op het onderhanden werk.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid, dit op basis van beoordeling van de individuele vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op nominale waarde.

Voorziening jubilea werknemers

De voorziening jubilea werknemers is gebaseerd op een berekening met een schatting van de blijfkans voor alle medewerkers. De hoogte van de uitkeringen zijn conform de cao VVT. De pensioengerechtigde leeftijd is gesteld op 68 jaar. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 1,3%.

Voorziening langdurig zieke medewerkers

De Hoven is voor de ziektewet eigen risicodragers en is in dit kader dus verplicht om gedurende twee jaren het salaris van een zieke medewerker door te betalen. Voor het eerste jaar geldt een doorbetalingsverplichting van 100% en het tweede jaar 70%. De Hoven heeft voor langdurig zieke medewerkers een voorziening gevormd. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat in 2015 de Wet Werk en Zekerheid is ingevoerd, waarbij bij uitdiensttreding na 2 jaar ziekte een transitievergoeding moet worden uitgekeerd.

Voorziening verlieslatende huurcontracten

De gevolgen van de extramuralisering van de zorg en daarmee het scheiden van wonen en zorg brengt voor De Hoven risico's met zich mee voor locaties die met name zorg zonder behandeling leveren. Voor De Hoven doet zich dit met name voor bij één huurpand. De risico's leiden in de toekomst tot verliezen, gebaseerd op de meerjarenprognose voor dit huurpand. Voor de cumulatief contant gemaakte verliezen heeft De Hoven een voorziening gevormd, waarbij een disconteringsvoet is gehanteerd van 5%. Op basis van de resultaten 2018, de begroting 2019 en de huidige toekomstverwachting van de locatie verwachten wij dat er per 31 december 2018 geen voorziening nodig is.

Voorziening nabetaling onregelmatigheidstoeslag

Conform cao afspraken is er in 2016 een verplichting ontstaan ten aanzien van het betalen van de onregelmatigheidstoeslag over de opgenomen vakantiedagen dit met terugwerkende kracht tot 2012. Voor medewerkers die uit dienst zijn en voor medewerkers die niet hebben gereageerd op het voorstel dat De Hoven hen heeft gestuurd en waarvan de verplichting dus nog ongewis is, is een voorziening gevormd. Van de medewerkers die uit dienst zijn en geen claim hebben ingediend in 2018 is het deel van de medewerkers, die in 2013 bij De Hoven uit dienst zijn gegaan, vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Schulden

Schulden worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Pensioenen

Stichting De Hoven heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij De Hoven. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. De Hoven betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De gemiddelde dekkingsgraad over 2018 is 100,9 van het pensioenfonds. De Hoven heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Hoven heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onzekerheden ten gevolge van sectorontwikkelingen 2018 Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ)

Het afgelopen boekjaar heeft zich gekenmerkt door landelijke normonduidelijkheden met betrekking tot de omzetverantwoording 2018 van de Geriatrische Revalidatiezorg. Belangrijkste oorzaken van de landelijke normonduidelijkheden vinden hun oorsprong in de normen aangaande de omzetverantwoording Geriatrische Revalidatiezorg. Er bestaat onzekerheid of de verantwoording zoals toegepast in deze jaarrekening bij materiële controles door zorgverzekeraars in de toekomst niet zal leiden tot correcties. Tevens bestaat er schattingsonzekerheid ten aanzien van het bepalen van de uitloopschade van het onderhanden werk en hiervan afgeleid de schadelastprognose 2018. Bij opmaak van de jaarrekening is tevens niet betrouwbaar te schatten wat het effect gaat zijn van het macrobeheersinstrument voor 2018. Op dit moment is nog niet bekend of er sprake is van een landelijke onder- of overschrijding. De Hoven maakt gebruik van een beperkt aantal DBC's de omschreven onzekerheden zal voor De Hoven dan ook beperkt zijn. Het macro beheers instrument treedt in werking zodra het landelijk plafond van de Geriatrische Revalidatiezorg wordt overschreden. Mocht dit zich voordoen dan zal De Hoven naar rato van haar opbrengst t.o.v. de landelijke opbrengst met terugwerkende kracht worden gekort op deze opbrengst.

Bij het bepalen van de omzet uit prestatiebekostiging DBC zorgproducten heeft Stichting De Hoven de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd, zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4.3 van deze jaarrekening.

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten: WLZ, DBC's (GRZ), ZVW (Wijkverpleging), WMO en niet collectief gefinancierd vrij vermogen.

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	21.401.179	22.384.565
Machines en installaties	4.379.191	4.672.522
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.038.838	2.820.615
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	0	0
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u><u>28.819.208</u></u>	<u><u>29.877.702</u></u>

Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	29.877.702	31.020.028
Bij: investeringen	1.326.063	1.155.724
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	2.384.557	2.298.050
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	0	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>28.819.208</u></u>	<u><u>29.877.702</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

Onder de materiële vaste activa is geen vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.7.

2. Voorraden en onderhanden werk

Voorraden

De voorraden per 31 december 2018 zijn gewaardeerd op nihil.

Onderhanden werk

De DBC's die nog niet zijn afgesloten maar al wel zijn geopend in het verslagjaar, zijn opgenomen onder het Onderhanden werk. De specificatie hiervan is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stand per 1 januari	398.049	74.371
Bij: Mutatie geopende, nog niet afgesloten DBC's	-125.350	613.651
	<u>272.699</u>	<u>688.022</u>
Af: Voorziening	0	0
Voorschotten	-289.973	-289.973
Vooruitontvangen voorschot	<u>17.274</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>398.049</u></u>

Toelichting:

Er is geen voorziening nodig, aangezien er geen sprake is van overproductie die is toe te rekenen aan 2018, waarvan de afloop in 2019 plaatsvindt.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

3. Vorderingen en overlopende activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vorderingen op debiteuren	205.194	127.505
Vorderingen uit hoofde van DBC's	158.391	152.680
Vorderingen ZVW debiteuren	239.838	270.450
Vorderingen WMO	53.891	121.459
Overige vorderingen	1.648	2.090
Vooruitbetaalde bedragen	461.205	417.462
Nog te ontvangen bedragen	622.830	302.213
Overige overlopende activa	23.683	15.266
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.766.680	1.409.125

Toelichting:
De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 25.000.

4. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en/of schulden uit hoofde van bekostiging

	t/m 2015	2016	2017	2018	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	1.451.129	0	1.451.129
Financieringsverschil boekjaar				1.862.768	1.862.768
Correcties voorgaande jaren				0	0
Betalingen/ontvangsten	0		-1.451.129	0	-1.451.129
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-1.451.129	1.862.768	411.639
Saldo per 31 december	0	0	0	1.862.768	1.862.768
Stadium van vaststelling (per erkenning):	c	c	c	a	

a= interne berekening
b= overeenstemming met zorgverzekeraars
c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar WLZ/AWBZ	2018	2017
	€	€
Wettelijk budget aanvaardbare kosten WLZ/AWBZ	42.584.585	39.441.912
Definitieve index wettelijk budget aanvaardbare kosten AWBZ	0	0
Totaal wettelijk budget aanvaardbare kosten WLZ/AWBZ	42.584.585	39.441.912
Af: ontvangen voorschotten	40.721.817	37.990.783
Totaal financieringsverschil	1.862.768	1.451.129

5. Vorderingen subsidieregelingen	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Vorderingen subsidieregelingen	25.340	89.438
	25.340	89.438

6. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-18	31-dec-17
	€	€
Bankrekeningen	8.299.359	6.686.357
Kassen	12.956	11.830
Totaal liquide middelen	8.312.315	6.698.187

De liquide middelen zijn vrij opneembaar. Ultimo 2018 staat € 2.529.565 op een direct opvraagbare spaarrekening tegen 0,05%.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Kapitaal	182	182
Bestemmingsfondsen	11.333.639	10.239.554
Algemene en overige reserves	890.390	854.026
Totaal eigen vermogen	<u>12.224.211</u>	<u>11.093.762</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	182	0	0	182
	<u>182</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>182</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	10.239.554	1.094.085	0	11.333.639
Totaal bestemmingsfondsen	<u>10.239.554</u>	<u>1.094.085</u>	<u>0</u>	<u>11.333.639</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	854.026	36.364	0	890.390
Totaal algemene reserves	<u>854.026</u>	<u>36.364</u>	<u>0</u>	<u>890.390</u>

Garantievermogen

Van de provincie Groningen is een achtergestelde lening van € 3,5 miljoen ontvangen. De achtergestelde lening is opgenomen onder de langlopende schulden, waarbij de aflossingsverplichting 2019 ad € 350.000 onder de kortlopende schulden is opgenomen. Het totale garantievermogen ultimo 2018 bedraagt ca. € 13,4 miljoen en is als volgt te specificeren:

	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-17</u>
	€	€
Totaal Eigen vermogen	12.224.211	11.093.762
Achtergestelde lening	1.050.000	1.400.000
Garantievermogen	<u>13.274.211</u>	<u>12.493.762</u>

8. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€	€
Voorziening jubilea medewerkers	581.020	80.485	33.860		627.645
Onderhoudsvoorziening	1.887.628	412.000	141.744		2.157.884
Voorziening langdurig zieke medewerkers	915.878	0	362.763	197.328	355.787
Voorziening verlieslatende huurcontracten	205.000	0		205.000	0
Voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelag	89.127	0	0	34.500	54.627
Totaal voorzieningen	<u>3.678.653</u>	<u>492.485</u>	<u>538.367</u>	<u>436.828</u>	<u>3.195.943</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2018</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	498.055
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	2.697.888
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	1.641.816

De onderhoudsvoorziening is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplanning.

9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	16.393.878	17.193.254
Achtergestelde leningen	700.000	1.050.000
Disagio geborgde leningen	-205.730	-221.050
Totaal langlopende schulden	<u>16.888.148</u>	<u>18.022.204</u>

Het verloop van de schulden is als volgt weer te geven:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stand per 1 januari	19.392.630	20.684.967
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	-1.149.376	-1.292.337
	<u>18.243.254</u>	<u>19.392.630</u>
Af: disagio geborgde leningen	-205.730	-221.050
Stand per 31 december	<u>18.037.524</u>	<u>19.171.580</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	1.149.376	1.149.376
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>16.888.148</u>	<u>18.022.204</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.149.376	1.149.376
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	16.888.148	18.022.204
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	13.461.850	14.097.845

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

10. Kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	822.824	1.204.525
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	1.149.376	1.149.376
Belastingen en sociale premies	731.089	673.339
Schulden terzake pensioenen	458.965	74.230
Nog te betalen salarissen	281.097	305.184
Vakantiegeld	1.267.953	1.127.673
Vakantiedagen	925.757	750.051
Overige schulden	830.561	258.204
Nog te betalen kosten	1.433.325	1.038.061
Rekening-courant Maatschap GRZ	523.025	484.092
Vooruitontvangen voorschot GRZ	17.274	0
Overige passiva	36.763	64.276
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>8.478.009</u>	<u>7.129.011</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

11. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn geconcentreerd bij een aantal grote verzekeraars, waarvan de omvang beperkt is. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen wordt verwezen naar de specificatie van de vorderingen en overlopende activa.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurverplichtingen

In verband met de huisvesting van Winkheem, Viskenij, Damsterheerd en Onderdendam zijn huurovereenkomsten afgesloten. De totale huurverplichtingen voor 2019 bedragen € 1,3 miljoen. Per locatie zijn de verplichtingen als volgt te specificeren, gebaseerd op prijspeil 2019:

Locatie	Bedrag	Looptijd tot	Totale verplichting	Totale		
				< 1jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
	€		€	€	€	€
Winkheem	430.000	1-1-2020	430.000	430.000	0	0
Viskenij	177.000	18-4-2022	584.100	177.000	407.100	0
Damsterheerd	647.000	31-8-2024	3.666.333	647.000	2.588.000	431.333
Onderdendam	85.000	30-11-2020	162.917	85.000	77.917	0
Totaal	1.339.000		4.843.350	1.339.000	3.073.017	431.333

Leaseverplichtingen

De Hoven heeft leasecontracten afgesloten voor het gebruik van printers, copiers en een personenauto.

De geleasede bedrijfsmiddelen strekken tot zekerheid van de leaseverplichting. De operationele leasing wordt lineair over de leaseperiode in de resultatenrekening verwerkt. De verplichtingen zijn als volgt te specificeren:

Omschrijving bedrijfsmiddel	Bedrag	Looptijd tot	Totale verplichting	Totale		
				< 1jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
	€		€	€	€	€
Personenauto VW T-Roc	10.404	18-1-2023	42.484	10.404	32.080	0
Printers en Copiers	18.458	1-1-2020	18.458	18.458	0	0
Printers en Copiers	7.549	31-1-2020	8.178	7.549	629	0
Totaal	36.412		69.121	36.412	32.709	0

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2018 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.649,7 miljoen (prijsniveau 2017).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2018. Stichting De Hoven is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2018.

De heffingsgrondslag Macrobeheersinstrument is als volgt opgebouwd:	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Tariefopbrengst van DBC's, DBC-zorgproducten, overige zorgproducten in zowel het gereguleerde als het vrije segment en ZZP's GGZ	3.060.608	2.139.528
Verrekenbedrag op grond van de beleidsregel Transitie bekostigingsstructuur medisch specialistische zorg resp. de beleidsregel Verlenging transitie model voor gebudgetteerde zorgaanbieders van gespecialiseerde curatieve GGZ	-398.049	323.678
Mutatie medisch specialistische zorg in het onderhanden werk		
Totaal heffingsgrondslag	<u><u>2.662.559</u></u>	<u><u>2.463.206</u></u>

Rekening-courantkrediet ING Bank

Door de ING Bank is een limiet op rekening-courant verstrekt voor een bedrag van € 500.000.

Zekerheden

Ten behoeve van de langlopende leningen alsmede het afgegeven rekening-courant krediet zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Het recht van eerste hypotheek tot een bedrag van vijfendertig miljoen vijfhonderd duizend euro (EUR 35.500.000); en verhoogd met een bedrag voor rente, kosten en boeten begroot op veertien miljoen tweehonderd duizend euro (EUR 14.200.000);
- Het recht van eerste hypotheek is gevestigd ten laste van elk van de volgende registergoederen:
 - I. Het registergoed, bestaande uit een perceel grond, kadastraal bekend gemeente Bedum, sectie K nummer 3929, groot tachtig are vijftig centiare (00.80.50 ha), met de daarop aanwezige opstallen, bestaande uit een zorgcentrum met verder toebehoren, alles staande en gelegen nabij de Prof. N.J.A.F. Boermastraat te Bedum;
 - II. Het registergoed, bestaande uit een perceel grond, kadastraal bekend gemeente Delfzijl, sectie K nummer 2546, groot vijf hectare vierentwintig are vijfenwachtig centiare (05.24.85 ha), met de daarop aanwezige opstellen, bestaande uit een zorgcentrum met verder toebehoren, plaatselijk bekend 9932 AA Delfzijl, Zwet 9, 9-A, 9-B, 9-C en 0-D; en
 - III. Het registergoed, bestaande uit twee percelen grond, kadastraal bekend gemeente Winsum, sectie E nummers 3776 en 3777, respectievelijk groot zes hectare tweeënvijftig are vijfenvijftig centiare (06.52.55 ha) en vijftientwintig centiare (00.00.25 ha), met daarop aanwezige opstallen, bestaande uit een zorgcentrum met toebehoren, plaatselijk bekend 9951 HZ Winsum, Meeden 1, terwijl het kadastrale perceel gemeente Winsum, sectie E nummer 3777 is bezwaard met een zelfstandig zakelijk recht van opstal als bedoeld in Titel 8 Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek ten behoeve van de vennootschap: Aktivabedrijf Enexis Noord B.V.

Pandrecht op alle tegenwoordige en toekomstige:

- Roerende zaken die volgens verkeersopvatting bestemd zijn om het Verbondene duurzaam te dienen en door hun vorm als zodanig zijn te herkennen en/of machinerieën en/of werktuigen die bestemd zijn om daarmee een bedrijf in, op of met het verbondene uit te oefenen; en
- Aan het verbondene aangebrachte veranderingen en/of toevoegingen; zulks tot de bedragen als hiervoor onder "Hypotheekstelling" vermeld en wel tot zekerheid als hiervoor onder "Overeenkomst" omschreven.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

Garantiestelling

Obligoverplichting

De aan het WFZ verstrekte zekerheden luiden als volgt:

In verband met de deelname aan het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ) heeft De Hoven een niet in de balans opgenomen obligoverplichting. Deze verplichting houdt in dat, wanneer het WFZ op haar garantieverplichtingen wordt aangesproken en haar vermogen zou onvoldoende blijken om aan deze verplichtingen te voldoen, De Hoven een renteloze lening van maximaal 3% (€ 243.000) van het resterende saldo per 31 december 2018 van de geborgde leningen aan het WFZ moet verstrekken.

Aardbevingsproblematiek

Alle locaties van Stichting De Hoven zijn gelegen in het aardbevingsgebied. Hiervan bevinden zich een aantal in het epicentrum. De volgende locaties van De Hoven of waarin De Hoven participeert en zijn gelegen in en nabij het epicentrum:

- Vliethoven, Delfzijl
- Damsterheerd, Appingedam
- Geriatrisch Expertise Centrum, Appingedam
- Alegunda Ilberi, Bedum

Naast veiligheidsrisico's brengt deze problematiek ook financiële risico's met zich mee. Deze risico's zijn samen met de NCG en de NAM in kaart gebracht. Daarnaast heeft De Hoven zelf een risico-inventarisatie gemaakt van de mogelijke effecten van eventuele nieuwbouw. De risico analyse is gericht op de solvabiliteit-, liquiditeit- en rentabiliteitspositie van De Hoven.

Inmiddels hebben 20 partijen (zorgaanbieders, woningbouwcoöperaties, de ministeries van VWS en BZK en het NPG (Nationaal Programma Groningen) een convenant ondertekend. In het convenant hebben de betrokken partijen ingestemd met de kansrijke projecten die in het convenant zijn gedefinieerd. Voor De Hoven betekent dit nieuwbouw van 240 plaatsen in het aardbevingsgebied.

De bestuurder van De Hoven maakt deel uit van de stuurgroep zorg die zich met bovenstaand vraagstuk bezighoudt. Tevens zijn drie overige functionarissen van De Hoven betrokken bij de werkgroepen governance en financiën.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
- aanschafwaarde	54.200.076	7.555.932	13.280.465	75.036.473
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	31.815.511	2.883.410	10.459.850	45.158.771
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>22.384.565</u>	<u>4.672.522</u>	<u>2.820.615</u>	<u>29.877.702</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	455.295	12.118	858.650	1.326.063
- herwaarderingen	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.438.681	305.449	640.427	2.384.557
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0
- <i>desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-983.386</u>	<u>-293.331</u>	<u>218.223</u>	<u>-1.058.494</u>
Stand per 31 december 2018				
- aanschafwaarde	54.655.371	7.568.050	14.139.115	76.362.536
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	33.254.192	3.188.859	11.100.277	47.543.328
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>21.401.179</u>	<u>4.379.191</u>	<u>3.038.838</u>	<u>28.819.208</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	<i>2%-10%</i>	<i>5%-10%</i>	<i>5%-20%</i>	

BIJLAGE

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflossingswijze	Aflossing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG		1.361.341	20	Hypothecaire	5,60%	68.059	0	34.033	34.036	0	1	lineair	34.033	provinciegarantie
RABO		3.176.462	40	Hypothecaire	3,20%	639.799	0	42.653	597.146	383.881	14	lineair	42.653	gedeelde zekerheden
RABO Provincie Groningen		3.233.701	25	Hypothecaire Achtergestelde lening	3,20%	646.741	0	129.348	517.393	0	4	lineair	129.348	gedeelde geen zekerheden
BNG	26-5-2015	4.000.000	30	Hypothecaire	1,35%	1.400.000	0	350.000	1.050.000	0	3	lineair	350.000	gesteld
BNG	4-1-2016	5.000.000	30	Hypothecaire	1,75%	3.733.334	0	133.333	3.600.001	2.933.336	27	lineair	133.333	gedeelde zekerheden
BNG	4-1-2016	8.800.260	30	Hypothecaire	2,65%	4.666.666	0	166.667	4.499.999	3.666.664	27	lineair	166.667	gedeelde zekerheden
Totaal						8.238.021	0	293.342	7.944.679	6.477.959	27	lineair	293.342	gedeelde zekerheden
						19.392.630	0	1.149.376	18.243.254	13.461.850			1.149.376	

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

5.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

Segment WLZ

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten (uit WLZ, exclusief subsidies)	42.585.842	39.687.815
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>42.585.842</u>	<u>39.687.815</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	30.323.620	27.058.845
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.047.468	1.963.004
Overige bedrijfskosten	8.836.538	9.096.308
Som der bedrijfslasten	<u>41.207.626</u>	<u>38.118.157</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.378.216	1.569.658
Financiële baten en lasten	-407.571	-438.879
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>970.645</u>	<u>1.130.779</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>970.645</u></u>	<u><u>1.130.779</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking): Collectief gefinancierd vermogen	970.645	1.130.779
	<u><u>970.645</u></u>	<u><u>1.130.779</u></u>

5.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

Segment DBC's (GRZ)

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Omzet DBC's / DBC-zorgproducten	2.662.559	2.463.206
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>2.662.559</u>	<u>2.463.206</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	1.895.898	1.679.395
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	128.012	121.833
Overige bedrijfskosten	552.479	564.558
Som der bedrijfslasten	<u>2.576.390</u>	<u>2.365.786</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	86.169	97.420
Financiële baten en lasten	-25.482	-27.239
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>60.687</u>	<u>70.181</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>60.687</u></u>	<u><u>70.181</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Collectief gefinancierd vermogen	60.687	70.181
	<u>60.687</u>	<u>70.181</u>

5.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

Segment ZVW

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Omzet ZVW Extramurale zorgproducten	1.779.140	1.640.150
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.779.140</u>	<u>1.640.150</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	1.266.852	1.118.242
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	85.539	81.124
Overige bedrijfskosten	369.171	375.917
Som der bedrijfslasten	<u>1.721.561</u>	<u>1.575.282</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	57.579	64.868
Financiële baten en lasten	-17.027	-18.137
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>40.551</u>	<u>46.731</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>40.551</u></u>	<u><u>46.731</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Collectief gefinancierd vermogen	40.551	46.731
	<u><u>40.551</u></u>	<u><u>46.731</u></u>

5.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

Segment WMO en overige zorgproducten

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties WMO	639.286	671.824
Niet gebudgetteerde zorgprestaties	334.793	309.776
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>974.079</u>	<u>981.600</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	693.601	669.247
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	46.832	48.551
Overige bedrijfskosten	202.121	224.979
Som der bedrijfslasten	<u>942.555</u>	<u>942.778</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	31.524	38.822
Financiële baten en lasten	-9.322	-10.855
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>22.202</u>	<u>27.968</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>22.202</u></u>	<u><u>27.968</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	22.202	27.968
	<u><u>22.202</u></u>	<u><u>27.968</u></u>

5.1.8.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2018

Segment Overige

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Subsidies	480.775	504.721
Overige bedrijfsopbrengsten	1.114.644	1.184.245
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.595.419</u>	<u>1.688.966</u>

BEDRIJFSLASTEN:

Personeelskosten	1.136.032	1.151.524
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	76.706	83.538
Overige bedrijfskosten	331.049	387.105
Som der bedrijfslasten	<u>1.543.786</u>	<u>1.622.167</u>

BEDRIJFSRESULTAAT

	51.633	66.799
Financiële baten en lasten	-15.269	-18.677

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING

	<u>36.364</u>	<u>48.122</u>
--	---------------	---------------

Buitengewone baten en lasten	0	0
------------------------------	---	---

RESULTAAT BOEKJAAR

	<u><u>36.364</u></u>	<u><u>48.122</u></u>
--	----------------------	----------------------

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	36.364	48.122
	<u><u>36.364</u></u>	<u><u>48.122</u></u>

5.1.9.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
Segment WLZ	970.645	1.130.779
Segment DBC's (GRZ)	60.687	70.181
Segment ZVW	40.551	46.731
Segment WMO en overige zorgproducten	22.202	27.968
Segment Overige	36.364	48.122
	<u>1.130.449</u>	<u>1.323.781</u>
Resultaat volgens resultatenrekening	<u>1.130.449</u>	<u>1.323.781</u>

Toelichting op de segmentering

Segmentering vindt plaats op basis van opbrengstverhouding, aangezien specifieke informatie over de exacte toerekening ontbreekt. Deze wijze van segmenteren is gelijk aan voorgaande jaren.

Indien per segment een nauwkeurige toerekening mogelijk zou zijn, zou het segment WMO een negatieve uitkomst laten zien. Ervaring leert namelijk dat de WMO-tarieven ontoereikend zijn om de kosten te dekken.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Toelichting opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties WLZ

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Wettelijk budget voor WLZ (exclusief subsidies)	42.584.585	39.441.912
Wettelijk budget WLZ niet vergoede overproductie	-115.313	0
Wettelijk budget voor WLZ Subsidieregeling Extramurale dagbehandeling	116.570	205.860
Correctie Wettelijk budget voorgaande jaren	0	175
Wettelijk budget voor WLZ Subsidieregeling Eerstelijnsverblijf	0	39.868
Totaal WLZ	<u>42.585.842</u>	<u>39.687.815</u>

12. Toelichting opbrengsten uit gebudgetteerde zorgprestaties WMO

De specificatie is als volgt:

Budget voor WMO Beschermd wonen	45.971	101.258
Budget voor WMO Begeleiding en dagactiviteiten	593.315	570.566
Totaal WMO	<u>639.286</u>	<u>671.824</u>

13. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Persoonsgebonden- en volgende budgetten	265.612	256.848
Overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties	69.181	52.928
Totaal	<u>334.793</u>	<u>309.776</u>

14. Omzet DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

Gefactureerde omzet DBC's / DBC-zorgproducten	3.060.608	2.139.528
Mutatie onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	-398.049	323.678
Totaal	<u>2.662.559</u>	<u>2.463.206</u>

15. Omzet ZVW Extramurale zorgproducten

De specificatie is als volgt:

ZVW Extramurale zorgproducten	955.113	1.059.543
ZVW Eerstelijnsverblijf	824.027	580.607
Totaal	<u>1.779.140</u>	<u>1.640.150</u>

Totaal Zorgprestaties

48.001.620 44.772.771

16. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Subsidie Stagefonds VWS	480.775	504.721
Totaal	<u>480.775</u>	<u>504.721</u>

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Overige dienstverlening	837.836	882.006
Overige opbrengsten	276.808	302.239
Totaal	<u>1.114.644</u>	<u>1.184.245</u>

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	20.389.476	18.610.197
Sociale lasten	8.206.098	7.322.495
Pensioenpremies	2.069.155	1.874.882
Andere personeelskosten:		
Diverse personeelskosten	3.064.791	2.291.510
Subtotaal	33.729.520	30.099.084
Personeel niet in loondienst	1.586.484	1.578.168
Totaal personeelskosten	<u>35.316.004</u>	<u>31.677.252</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	637	578
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>637</u>	<u>578</u>

19. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	2.384.557	2.298.050
Totaal afschrijvingen	<u>2.384.557</u>	<u>2.298.050</u>

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	<u>0</u>	<u>0</u>

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	2.658.190	2.572.327
Algemene kosten	2.580.479	2.513.319
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.283.743	1.130.691
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	836.854	729.733
- Energie	834.731	776.896
Subtotaal	<u>1.671.585</u>	<u>1.506.629</u>
Huur en leasing	2.041.703	2.335.385
Dotaties en vrijval voorzieningen	55.657	590.516
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>10.291.357</u></u>	<u><u>10.648.867</u></u>

22. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten	13	364
Subtotaal financiële baten	<u>13</u>	<u>364</u>
Rentelasten	-474.685	-514.151
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-474.685</u>	<u>-514.151</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-474.672</u></u>	<u><u>-513.787</u></u>

25. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
1 Controle van de jaarrekening	38.905	39.200
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Nacalculatie)	8.850	8.588
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u><u>47.755</u></u>	<u><u>47.788</u></u>

De bedragen zijn exclusief omzetbelasting opgenomen.

WNT-VERANTWOORDING 2018 STICHTING DE HOVEN

De WNT is van toepassing op Stichting De Hoven. Het voor Stichting De Hoven toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 125.000, zijnde regelgeving: op basis van een puntentotaal van 8 is het WNT-maximum voor zorg en jeughulp, klasse II, van toepassing.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1	<u>J.H. Nijlusing</u>
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	146.721
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>11.361</u>
Subtotaal	158.082
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	125.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging 1)	<u><u>158.082</u></u>
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in ft	1,0
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.056
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>11.059</u>
Subtotaal	160.115
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	123.000
Totaal bezoldiging	<u><u>160.115</u></u>

Ad. 1

De lagere WNT-norm heeft tot gevolg dat uit de compliance-check blijkt dat de bezoldiging van de bestuurder niet binnen de kaders van de WNT is gebleven. De Hoven voldoet echter met de huidige bezoldiging van de bestuurder aan de kaders van het overgangsrecht. Voor de bezoldiging van de bestuurders is derhalve het overgangsrecht van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1

	Mevrouw J.M.M. Hooymans	Mevrouw Drs. J.F. van Leeuwen	De heer J. Otter RA
Functiegegevens	VOORZITTER RAAD VAN TOEZICHT	LID RAAD VAN TOEZICHT	LID RAAD VAN TOEZICHT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 30/9	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	11.200	6.300	8.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.750	9.349	12.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	11.200	8.400	8.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.450	12.300	12.300
bedragen x € 1			
	De heer C.T. Dekker	De heer L. Zwiers	De heer W. Smink
Functiegegevens	LID RAAD VAN TOEZICHT	LID RAAD VAN TOEZICHT	LID RAAD VAN TOEZICHT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.400	8.400	8.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	12.500	12.500	12.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	<u>8.400</u>	<u>8.400</u>	<u>8.400</u>
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/3 - 31/12	1/10 - 31/12	01/07 -31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.000	2.100	4.200
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.450	3.100	6.201

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	De heer J. Blaauw	
Functiegegevens	<hr/> LID RAAD VAN	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	-	
Bezoldiging		
Bezoldiging	-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	-	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	
Totaal bezoldiging	<hr/> <hr/>	-
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 30/6	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		4.200
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		6.000

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting De Hoven heeft de jaarrekening 2018 vastgesteld in de vergadering van 8 mei 2019.

De raad van toezicht van de Stichting De Hoven heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 22 mei 2019.

5.2.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

De jaarrekening wordt, inclusief het voorstel resultaatbestemming, in overeenstemming met artikel 20 van de statuten door de bestuurder en door de raad van toezicht goedgekeurd.

5.2.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die op het beeld van de jaarrekening van invloed zijn.

5.2.5 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuurder

Mevrouw J.H. Nijluning

Toezichthouders

Namens de Raad van Toezicht mevrouw prof. dr. J.M.M. Hoymans (voorzitter)

5.2.6 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

adres Lübeckweg 2
9723 HE Groningen
telefoon 050-3166966
e-mail groningen@jonglaan.nl
internet www.jonglaan.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en de Raad van bestuur van Stichting De Hoven

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting De Hoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Zienn per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling Verslaggeving WTZi (RvW).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de winst- en verliesrekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Zienn zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de RvW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de RvW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de RvW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op
- p de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

deJong&Laan

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de algemene ledenvergadering en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 29 mei 2019

De Jong & Laan Accountants B.V.

Origineel getekend door drs. J. Zaagman RA